

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 4 lutego 2026 r.,
skargi wniesionej przez obrońcę oskarżonej **A.W.**,
na wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 29 lipca 2025 r. sygn. akt IV Ka 539/25
uchylający wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu
z 19 listopada 2024 r. sygn. akt XII K 487/21 i przekazujący sprawę do ponownego
rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić skargę;**
- 2) obciążyć oskarżoną kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z 29 lipca 2025 r. sygn. akt IV Ka 539/25 uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu z 19 listopada 2024 r. sygn. akt XII K 487/21, którym oskarżona A.W. została uniewinniona od zarzutu popełnienia czynu z art. 284 § 1 k.k. i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania.

W pisemnych motywach wyroku sąd odwoławczy wskazał, iż już zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonej czynu z art.

284 § 1 k.k., opisanych w art. 191 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k., na co pozwala prawidłowa ocena dowodów, prowadząca do zgoła innych ustaleń niż te poczynione przez Sąd Rejonowy, a odnoszących się do możliwości przyjęcia winy i sprawstwa oskarżonej w zakresie zarzucanego jej czynu z art. 284 § 1 k.k., i to również w kontekście tego, iż działała ona nie na rzecz własnego majątku, ale jako pracownik i pełnomocnik spółki „A.”.

W konsekwencji zawarł końcowe wskazanie, że przy ponownym rozpoznawaniu sprawy sąd *meriti* winien dokonać dokładnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, ze szczególnym uwzględnieniem ponownie odebranych wyjaśnień oskarżonej, zeznań świadków również pod kątem wyrażonych wcześniej wątpliwości i zastrzeżeń, co po dokonaniu prawnej oceny zachowania oskarżonej przez pryzmat znamion czynu zabronionego z art. 284 § 1 k.k., winno znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w wydanym przez ten sąd - po tak przeprowadzonym postępowaniu – wyroku.

Od powyższego wyroku skargę złożył obrońca oskarżonych, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez błędną ich wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, pomimo braku ku temu przesłanek, tj. na wydaniu przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego w sytuacji, gdy uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na regułę „*ne peius*”, było niezasadne, albowiem sąd II instancji zaniechał usunięcia stwierdzonych uchybień, w tym przeprowadzenia postępowania dowodowego w wymaganej części i dokonania oceny zebranego materiału, a w konsekwencji ustalenia zrealizowania przez A.W. znamion zarzucanego jej czynu zabronionego.

W konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się niezasadna, stąd w myśl art. 539e § 2 *in princ.* k.p.k., podlegała oddaleniu. Nie można zgodzić się z autorem środka zaskarżenia, że wydanie orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu nastąpiło z obrazą przepisów regulujących postępowanie drugoinstancyjne. Przepis art. 437 § 2 k.p.k. kataloguje przyczyny uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W sytuacji, gdy żadna z nich w danej sprawie nie zachodzi, obliuguje sąd odwoławczy do zmiany kontrolowanego orzeczenia w obliczu stwierdzenia uchybienia. W sprawie niniejszej, jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, taka korekta nie była możliwa w postępowaniu drugoinstancyjnym. Wykluczało ją wystąpienie podstawy określonej w art. 454 § 1 k.p.k., zapobiegającej skazaniu oskarżonego po raz pierwszy w instancji odwoławczej. Zakaz ten ma charakter bezwzględny, tzn. nie dopuszcza orzekania na niekorzyść oskarżonego, niezależnie od tego, czy miałyby się opierać na nowych dowodach i odmiennych ustaleniach faktycznych, czy też na dotychczasowym stanie dowodowym i dokonanej rekonstrukcji zdarzenia. Jest to instytucja o charakterze gwarancyjnym, zapewniająca pełną realizację prawa do obrony w dwuinstancyjnym postępowaniu (*zob. postanowienie SN z 1 października 2025 r. sygn. V KS 20/25*).

Patrząc z powyższej perspektywy na rozstrzygnięcie kasatoryjne sądu odwoławczego, stwierdzić trzeba, że Sąd Okręgowy spełnił ciężące na nim obowiązki, a lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie daje podstaw do twierdzenia, że przeprowadzona kontrola instancyjna była nierzetelna. Sąd *ad quem* przedstawił aspekty kompleksowej i analitycznej oceny materiału dowodowego, które czyniły jego ogląd w skrajnie odmiennym świetle, którego aspekt prawny stworzył wystarczająco wysokie prawdopodobieństwo dla wyprowadzenia odmiennego twierdzenia w zakresie sprawstwa oskarżonej, pod warunkiem dokonania wszechstronnej, zgodnej z zasadami logiki doświadczenia życiowego oceny dowodów, w sposób zgodny z art. 7 k.p.k., że materializowała się w tych realiach podstawa uchylenia orzeczenia, o której mowa w art. 454 § 1 k.p.k.

Niezależnie od powyższego zwrócić należy uwagę także i na tę okoliczność, iż naturalną konsekwencją uchylenia wyroku uniewinniającego w oparciu o regułę *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k. jest konieczność rozważenia zasadności

przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, co zawsze dyktowane jest realiami konkretnej sprawy, ocenianymi pod tym kontem przez sąd *meriti*. Ocena słuszności tego stanowiska pozostaje już poza zakresem kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy w ramach niniejszego postępowania *zob. np. uchwała siedmiu sędziów SN z 25 stycznia 2018 r. sygn. akt I KZP 13/17*). Natomiast takie zapatrywanie sądu odwoławczego obligowało ten organ do uchylenia zaskarżonego apelacją wyroku, skoro nie wchodziło w grę wydanie wyroku skazującego w instancji odwoławczej (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k.). Zastosowanie tego przepisu było – wobec jednoznacznej wymowy wyników postępowania kontrolnego w ramach toku instancji - obowiązkiem sądu *ad quem*, ukierunkowanym na wspomnianą ochronę interesu procesowego oskarżonego. W tej sytuacji zatem Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku nie uchybił przepisowi art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., w związku z czym wniesioną skargę należało oddalić (art. 539e § 2 k.p.k.). Jednocześnie Sąd Najwyższy - stosownie do treści art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 1 i 4 k.p.k. – orzekł w przedmiocie kosztów sądowych postępowania skargowego.

[WB]

[a.ł.]